

De straatnamen van het nieuwbouwwijkje de Remise aan de Leidsevaart verwijzen naar oude bussen en trams van de NZH en Connexxion. Naast gewone straatnaambordjes krijgen de tien straten een bijzondere aanduiding in de vorm van een gevelsteen die de naam van de straat verbeeldt, een steen die is ontworpen door een striptekenaar. De eerste gevelsteen is inmiddels klaar, getekend door de Haarlemse striptekenaar Alex van Koten en uitgehouwen door beeldhouwer Serge van Druten uit Hoogland bij Amersfoort. Haarlems Dagblad nam er een kijkje.

Striptekenaars ontwerpen tien gevelstenen

Henk Geist

h.geist@hollandsmediacombinatie.nl

Hoogland * Het atelier van Serge van Druten ligt goed verborgen achter op een erf, een eenvoudig schuurtje met fraai uitzicht over een weiland en bosschages. Buiten onder het afdakje staat de gevelsteen voor de Crossleystraat te wachten. In volle glorie, want de steen van Bentheimer zandsteen is door Van Druten gepolychromeerd, dat wil zeggen van kleur voorzien. Een spannend moment voor Alex van Koten, die de voltooide steen nog niet heeft gezien, en ook voor Martin Busker, vice-voorzitter van de Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem en de initiatiefnemer van dit bijzondere stripproject. „Ik ben hier een keer geweest toen Serge nog aan het hakken was”, vertelt Van Koten, „dat was heel leuk om te zien, hij is een echte beeldhouwer. In de steen is zijn stijl herkenbaar, dat kan ook niet anders, de steenhouwer heeft altijd invloed op de uitvoering. Hij heeft zelf vaak een idee hoe iets nog beter uit kan komen in steen. Op tekening kan alles, maar in de

praktijk niet. Hij maakt de vertaling van een tweedimensionale tekening naar de driedimensionale steen. Je moet hem die vrijheid geven, dat betekent dat ik mijn tekening los moet laten. De gevelsteen is een product van beiden, dat is een leuk spel. Het is mijn tekening niet meer, maar ook weer wel.” Over het eindresultaat is hij evenals Busker dik tevreden.

Nick Name

Van Koten, die onder meer tekent voor Donald Duck en de strip Eppo schrijft, kreeg van Busker de Crossleystraat toegewezen. Van Koten toog naar het NZH Vervoer Museum in de Waarderpolder om daar de Crossley met eigen ogen te aanschouwen, een bus uit het einde van de jaren veertig. „Ik heb in die bus rondgelopen om de sfeer te proeven, ik hou van dit soort oude voertuigen, die zie je ook in mijn strips. Deze bus kwam ook heel goed uit, want voor het blad Stripplossy maak ik een strip over de detective Nick Name en dat verhaal speelt ook in de jaren veertig. Dus heb ik voor mijn ontwerp deze detective gebruikt in combi-

natie met een femme fatale. Voor het museum staat een betonnen bushokje, toevallig ook uit diezelfde periode. Dat hokje heb ik ook in mijn ontwerp verwerkt. Gelukkig dat ik de Leylandstraat niet kreeg toegewezen, dan had ik een probleem gehad.” Het lettertype op de steen is van de hand van de Haarlemse grafisch vormgever Leonard

Wie doen er mee aan het stripproject Remise?

Theo van den Boogaard (Sjef van Oekel) doet de Leylandstraat en Ceintuurbaan, gehouwen door Snoop & Vermeer. Gerrie Hondius (Gerrie) doet de Bijwagenstraat, steenhouwer Toon Rijkers. Rijkers doet ook de steen van Hans Klaver (Schwantz) voor de Leidsevaart. De Steenhouwerij Maarssen maakt de stenen van Joost Swarte (Jopo de Pojo) voor de Brockwaystraat en Matt Baaij (Bunbun)

voor het Remiseplantsoen. Roel Smit (Roel) ontwerpt voor de Boogstraat met als steenhouwer Koos Boomstra. Toon van Driel (Stamgasten) neemt de Blauwe Tramstraat voor zijn rekening in samenwerking met Koen van Velzen. Serge van Druten hakt naast de gevelsteen van Alex van Koten ook het ontwerp van Paul Kusters (Toos & Henk) voor de Bolramerstraat. Het project wordt gesponsord door Hoorne Vastgoed (de ontwikkelaar van de Remise), de gemeente Haarlem en aannemer Dura Vermeer. Splint. Volgend jaar komt er bij de Haarlemse Stripdagen een album uit van zijn strip Nick Name. Op tekening rookt de detective, een onvermijdelijk cliché dat net als een femme fatale bij een detective hoort, maar dat was op de steen niet mogelijk. Busker: „Ik ben fel tegen roken. De negen tekenaars die ik het uitgenodigd kregen de opdracht om geen geweld of sex in hun ontwerp op te nemen, en dat geldt ook voor roken. Want dan zou je de steen kunnen zien als reclame voor roken.” De gevelstenen vormen voor zowel

tekenaars als steenhouwers een bijzondere opdracht. Van Druten doet normaal gesproken veel restauratieprojecten. Van de Onze Lieve Vrouwetoren in Amersfoort tot de Grote Kerk in Breda, van het Koninklijk Paleis op de Dam in Amsterdam tot de St. Janskathedraal in 's-Hertogenbosch. Honderden ornamenten, consoles, reliëfs, familiewapens, gevelstenen, tuinvazen en vrijstaande beelden staan op zijn naam. Met beitels, frezen en een stifthamer ging hij de twaalf centimeter dikke gevelsteen te lijf, voorzien van een hoofdkap met luchtfilter. „Het was erg prettig dat ik van Alex mijn eigen ding mocht doen. Op de tekening van Alex wordt de bus bestuurd door een chauffeur en zit er in de bus een enigszins duistere passagier. Die twee personen heb ik weggelaten, omdat ze teveel de aandacht zouden afleiden. Op de tekening valt het bus-hokje ook een beetje buiten het kader van de tekening, maar dat kan gewoon niet bij een gevelsteen.” Busker ziet zijn unieke project van tien gevelstenen als een buurtkunstwerk. Het moet Haarlem als stripstad verder op de kaart zetten, hoopt hij. „Ik vind strips hartstik-

ke leuk, het is een tik. Maar als voormalig monumentzorgers bij de gemeente vind ik het ook belangrijk om de stad zo mooi mogelijk te maken. Daarom ben ik bijvoorbeeld begonnen met de stripbramen van de Bakenskerk.” Hij hoopt dat bewoners van de Remise op hun huis ook een gevelsteen met stripafbeelding laten aanbrengen. „Dan krijgt Haarlem als stripstad een stripbuurtje, waar je bijvoorbeeld rondwandelingen kunt houden. Die bewoners mogen die steen natuurlijk niet meenemen als ze gaan verhuizen. Maar ik ben ontzettend blij dat het nu gelukt is met deze negen striptekenaars en tien gevelstenen (zie kader). Dit kan op nog veel meer plekken in de stad.”

Nog niet duidelijk is wanneer de gevelstenen worden aangebracht.

Straten van de Remise krijgen gevelsteen als straatnaambord



De contouren zijn uitgehakt op basis van een lijntekening, met rechts het kale eindproduct. FOTO'S SERGE VAN DRUTEN



Initiatiefnemer Martin Busker.

FOTO HENK GEIST



Alex van Koten en Serge van Druten met hun gezamenlijke product voor de Crossleystraat.

FOTO HENK GEIST



De originele tekening van Alex van Koten. ILLUSTRATIE ALEX VAN KOTEN



Het kleurenallet voor de gevelsteen.

FOTO HENK GEIST